

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΞΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΨΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΟΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ, ΙΕΡΑ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
1926

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Ε.γ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Ξ. Ἀνασιασιάδου, Γεωργίου Γεννάδιου βίος καὶ ἔργα. Α' — Β' Παρίσιαι 1926.

Εὐάνδρος ὀνομάσθη ἢ Ἰάσιος κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα καὶ ἐν τῷ πολὺ δικαίως, ἐπειδὴ καὶ πρὸ τοῦ μεγάλου ἀγῶνος καὶ κατ' αὐτὸν πολλοὺς καὶ γενναίους μαχητὰς καὶ λογίους καὶ μετ' αὐτῶν πλείστους εὐεργέτας παρέσχεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ ἔθνους μας. Περὶ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐγράφησαν μέχρι τοῦδε πολλὰ. Ἀλλ' αἱ παντοῖαι αὐτῶν ἀρεταί, ἡ φιλοπατρία, ἡ ἐθελουσία, ἡ φιλοδοξία, ἡ γενναίότης, ἡ αὐταπάρησις, τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα κατορθώματά των εἶναι τόσον πολλὰ, ὥστε θὰ παρέλθουν, φαίνεται, πολλὰ ἀκόμη ἔτη, πρὶν γνωσθῶν πάντα ταῦτα κατ' ἀξίαν. Ἀπλοῦς κατάλογος τῶν ὑπομνημάτων τῶν εὐεργεσιῶν, τῶν λόγιων, τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων, οἱ ὅποιοι πιστεύοντες εἰς τὸν θεὸν τοῦ δικαίου καὶ εἰς τὸ μέλλον τῆς φυλῆς ὤρμων πλήρεις ἐνθίου ζήλου εἰς τοὺς τραγεῖς ἀγῶνας ἐκείνους θὰ ἐγέμιζε σελίδας χρόας τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Σουλιῶται, Παργηνοί, γυναικες τοῦ Ζαλόγγου, Κατοαντιῶνες, Καραϊσκάκης, Μπότσαρης, Τσαβέλλας, Ζωσιμαῖδες, Ριζάραι, Ἀρσάκης, Χατζῆ-Κώστας, Ἀβέρωφ, Ζάππας κ. λ. π., εἶναι ὀνόματα πλήρη ἀθανάτου δόξης καὶ αἰωνίου ἐγγυημοσύνης ἐγγεγραμμένα ἤχι μόνον εἰς τὰς δελτιοὺς τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων.

Εἰς τῶν φαινῶν τούτων ἀστέρων, οἱ ὅποιοι κατηγλάισαν τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ὑπῆρξε καὶ ὁ ἀοίδιμος Γεώργιος Γεννάδιος, τοῦ ὁποίου ὁ βίος καὶ ὡς ἀγωνιστοῦ καὶ ὡς διδασκάλου τοῦ Γένους καὶ ὡς συγγραφέως καὶ ἐν γένει ὡς ἀνθρώπου ἀληθῶς ὑπερόχου ἐξετέθη θαυμασίως εἰς τοὺς ἀνωτέρω δύο τόμους. Καὶ περιγράφεται οὗτος οὐχὶ ἄνευ μαρτυριῶν, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ παραθέσεως τῶν πηγῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀντιλαμβάνεται αἱ περὶ τοῦ ἐξόχου ἀνδρός εἰδήσεις. Λιὰ ταῦτα μετὰ ψυχικῆς ἀγαλλιᾶσεως καὶ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας διέρχεται τις τὸ καλὸν τοῦτο βιβλίον.

Τοιαύτη πλήρης καὶ εὐσυνείδητος βιογραφία περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν καὶ λογίων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἔχει μέχρι τοῦδε συνταχθῆ. Λιῶτι ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ οὕτε κόπων ἐπέσθη οὕτε δαπανῶν, ἵνα συντάγῃ παταχούθεν τὰς ἀναγκαίας πηγὰς, μελέτησθ ταύτας μετὰ πάσης ἐπιμελείας, συγγράφῃ καὶ παραδώσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ τοὺς μεθ' ἡμᾶς, εἰς τὸ ἔθνος μας ἐν γένει εἰκόνα θαυμασίαν τοῦ ἀγροῦ πατριώτου, τοῦ ἐνθέρμου ἀγωνιστοῦ καὶ τοῦ σοφοῦ ἐκείνου διδασκάλου τοῦ Γένους. Τοιοῦτοιτρόπως μαρθάνομεν — καὶ μάλιστα μετὰ πάσης ἀκριβείας — πῶς ὁ ἀειμνητοῦς ἀνήρ ἤχι μόνον ἠγωνίσθη καὶ συνετέλεσε πάσῃ δυνάμει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου ἀγῶνος δι' ὅσον ἐκάστοτε διέθετε χρηματικῶν θυσιῶν, διὰ τοῦ ἀγροῦ πατριωτισμοῦ του, διὰ τοῦ ἔργου καὶ λόγου παραδείγματός του, δι' ὧν διέπλεεν ἔριδας καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τοὺς δυσκόλους ἐκείνους χρόνους κακὰ, ἀλλὰ καὶ βραδύτερον ὡς γυμνασιάρχης ἐδίδαξε καὶ ἀνέθρεψεν εἰς φιλοπατριῶν, εἰς εὐσέβειαν καὶ εἰς πῦσαν ἀρετὴν τὴν τότε ἑλληνικὴν νεολαίαν καὶ πρὸς τούτους συνέταξε καὶ ἐξέδωκεν δόκιμον Ἑλληνικῆ-Γραμματικὴν, δι' ἧς χιλιάδες ὄλοι νέων Ἑλλήνων, καθὼς καὶ ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας, ἐδιδάχθημεν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν.

Καταπαύων τὸν περὶ τοῦ παντὸς ἐπαίνου ἀξίου βιβλίου τούτου λόγον θὰ ἐπεθύμουν εἰς ἐκφράσῃ τὴν εὐχὴν, ἵνα καὶ ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν τῶν χρόνων ἐκείνων ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα παραδοθῶν εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὴν ἱστορίαν οὐχὶ μόνον πρὸς ἄφθιτον δόξαν τὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς μέγα δίδαγμα εἰς τοὺς νέους βλαστοὺς τῆς πατρίδος μας.

Ἀθήναι

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΙΣ

Σ. Δ. Εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος τῶν «*Ἡ Χρονικῶν*» θέλει δημοσιευθῆ βιβλιοκρισία τοῦ κ. Γ. Ἀναγνωστοπούλου εἰς τὸ περὶ τῆς διαλέκτου τῶν Σαρακατασιάνων δίτομον ἔργον τοῦ κ. C. Hübsg.